

...Predsjednik
Niko Lozan-i, s. r.

ZAKON

O UPRAVNIM SPOROVIMA

I - OSNOVNE ODREDBE

^lan 1.

Radi ostvarivanja sudske za{tite prava gra|ana, privrednih i drugih dru{tava, ustanova i drugih pravnih lica (u daljem tekstu: pravna lica) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantonu, gradu i op}ini i radi osiguranja zakonitosti, sudovi u upravnim sporovima odlu~uju o zakonitosti akata kojima organi uprave i slu`be za upravu u op}ini i gradu (u daljem tekstu: slu`ba za upravu), odnosno privredna i druga dru{tva, ustanove i druga pravna lica koja imaju javna ovla{tenja (u daljem tekstu: institucije koje imaju javna ovla{tenja) rje{avaju o pravima i obavezama pojedinaca i pravnih lica u pojedina~nim upravnim stvarima.

^lan 2.

Pravo pokretanja upravnog spora ima pojedinac ili pravno lice ako smatra da mu je upravnim aktom povrije|eno neko pravo ili neposredni li~ni interes zasnovan na zakonu, te pod istim uvjetima pojedinac ili pravno lice koji su u~estvovali u upravnom postupku radi za{tite svojih prava ili pravnih interesa (zainteresirano lice).

Organ uprave, slu`ba za upravu, poslovna jedinica privrednih i drugih dru{tava, naselje ili grupa lica i sli~no, iako nemaju svojstvo pravnog lica, mogu pokrenuti upravni spor ako mogu biti nosioci prava i obaveza o kojima se rje{avalo u upravnom postupku.

Upravni spor mo`e pokrenuti i nadle`ni pravobranilac kad je upravnim aktom povrije|en zakon na {tetu Federacije, kantona, grada ili op}ine koju on po zakonu zastupa, kao i u drugim slu~ajevima odre|enim zakonom.

U slu~aju iz stava 3. ovog ~lana svi organi uprave, slu`be za upravu i pravna lica du`ni su da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste nadle`nog pravobranioca.

Upravni spor mo`e pokrenuti i ombudsmen, a i intervenirati u postupku koji te~e kad u obavljanju poslova iz svoje nadle`nosti nale da je upravnim aktom povrije|eno ljudsko dostojanstvo, prava i slobode pojedinca zajam~eni Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav Federacije) i instrumentima navedenim u Aneksu tog Ustava.

^lan 3.

Presude sudova donesene u upravnim sporovima obavezne su.

^lan 4.

Pod pojmom organ, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se organi uprave i upravne ustanove Federacije i kantona, gradona~elnik i op}inski na~elnik i gradske i op}inske slu`be za upravu, kao i institucije koje imaju javna ovla{tenja kad u vr{enju javnih ovla{tenja rje{avaju u upravnim stvarima (u daljem tekstu: nadle`ni organ).

II - NADLE@NOST

^lan 5.

Upravne sporove rje{ava kantonalni sud i to prema sjedi{tu prvostepenog organa odnosno njegove organizacione jedinice.

^lan 6.

U upravnim sporovima sudi sudija pojedinac. Izuzetno, u slo`enim predmetima upravnog spora sudi se u vije}u od trojice sudija, o ~emu odlu~uje predsjednik vije}a za upravne sporove.

^lan 7.

Sukob nadle`nosti izme|u kantonalnih sudova u pogledu rje{avanja upravnog spora rje{ava Vrhovni sud Federacije Bosne i

Hercegovine (u daljem tekstu: Vrhovni sud Federacije).

Rje{enje iz stava 1. ovog ~lana je pravosna`no i obavezuju}e.

III - UPRAVNI SPOR

^lan 8.

Upravni spor mo`e se voditi samo protiv upravnog akta.

Upravni akt, u smislu ovog Zakona, jeste akt kojim nadle`ni organ iz ~lana 4. ovog Zakona rje{ava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari (u daljem tekstu: upravni akt).

^lan 9.

Upravni spor mo`e se pokrenuti protiv upravnog akta koji je donesen u drugom stepenu.

Upravni spor mo`e se pokrenuti i protiv prvostepenog upravnog akta, ako zakonom nije dopu{tena `alba na taj akt u upravnom postupku.

^lan 10.

Upravni spor mo`e se pokrenuti i kad nadle`ni organ o zahtjevu, odnosno o `albi stranke nije donio odgovaraju}i upravni akt u upravnom postupku, pod uvjetima određenim u ~lanu 20. ovog Zakona da se prethodno pisano obratila nadle`noj upravnoj inspekciji koja u roku od 30 dana nije postupila po njenom zahtjevu.

^lan 11.

Upravni spor se ne mo`e voditi:

- 1) protiv akata donesenih u stvarima u kojima je sudska za{tita osigurana izvan upravnog spora;
- 2) protiv akata donesenih u stvarima o kojima se po izri~itoj odredbi zakona ne mo`e voditi upravni spor;
- 3) u stvarima o kojima neposredno, na osnovu ustavnih ovla{tenja, odlu~uju domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili predsjednik Federacije Bosne i Hercegovine i jedan od potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine odnosno zakonodavno tijelo kantona.

U stvarima iz ta~. 2) i 3) stava 1. ovog ~lana mo`e se voditi upravni spor kad je nadle`ni organ pri dono{enju upravnog akta prekora~io granice svoje nadle`nosti ili upravni akt nije donio neposredno na osnovu ustavnih ovla{tenja.

^lan 12.

Upravni akt mo`e se pobijati:

- 1) ako akt sadr`i takve nedostatke koji spre~avaju ocjenu njegove zakonitosti ili nedostatke koji ga ~ine ni{tavnim;
- 2) {to ako u aktu nije nikako ili nije pravilno primijenjen zakon, propis zasnovan na zakonu ili op}i akt;
- 3) ako je akt donesen od nenadle`nog organa;
- 4) ako se u upravnom postupku koji je prethodio aktu nije postupilo po pravilima postupka, a naro~ito ako ~injenično stanje nije potpuno i pravilno utvr`eno, ili ako je iz utvr`enih ~injenica izveden nepravilan zaklju~ak u pogledu ~injeničnog stanja;
- 5) ako je nadle`ni organ, rje{avaju}i po slobodnoj ocjeni, prekora~io granice ovla{tenja koja su mu data pravnim propisima i odlu~io suprotno cilju u kome je ovla{tenje dato.

^lan 13.

U upravnom sporu mo`e se tra`iti i povrat oduzetih stvari, kao i naknada {tete koja je tu`iocu nanesena izvr{enjem upravnog akta koji se osporava.

^lan 14.

Tu`ilac u upravnom sporu mo`e biti pojedinac, pravno lice i druga lica iz ~lana 2. ovog Zakona, pod uvjetima utvrjenim tom odredbom.

^lan 15.

Kad je pojedincu u~lanjenom u neku dru{tvenu organizaciju ili udru`enje gra|ana koja prema svojim pravilima (statutu) ima zadatak da {titi odre|ena prava i interese svojih ~lanova, upravnim aktom povrije|eno neko takvo pravo ili interes, ta dru{tvена organizacija odnosno udru`enje gra|ana mo`e, po pisanom pristanku svog ~lana, u njegovo ime podnijeti tu`bu i voditi upravni spor protiv takvog upravnog akta.

Organizacija odnosno udru`enje iz stava 1. ovog ~lana mo`e u svakom stadiju postupka, sa pravima sporednog umje{a-a, stupiti u ve} pokrenuti spor na strani takvog pojedinca i u njegovu korist preduzimati sve radnje i koristiti sva pravna sredstva, ukoliko to nije u suprotnosti sa izjavama i postupcima samog pojedinca.

^lan 16.

Tu`ena strana u upravnom sporu je organ ~iji se upravni akt osporava.

^lan 17.

Tu`ba, po pravilu, ne spre~ava izvr{enje upravnog akta protiv kog je podnesena, ako zakonom nije druga~ije odre|eno.

Po zahtjevu tu`ioca, organ nadle`an za provo|enje izvr{enja osporenog upravnog akta odlo`iti }e izvr{enje do dono{enja sudske odluke, ako bi izvr{enje nanijelo tu`iocu {tetu koja bi se te{ko mogla popraviti, a odlaganje nije protivno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanijela ve}a nenadoknadviva {teta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odlaganje mora se prilo`iti dokaz o podnesenoj tu`bi. Po svakom zahtjevu nadle`ni organ mora donijeti rje{enje najkasnije u roku od tri dana od prijema zahtjeva za odlaganje izvr{enja.

Nadle`ni organ iz stava 2. ovog ~lana mo`e i iz drugih razloga odlo`iti izvr{enje osporenog upravnog akta do dono{enja sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uvjetima iz st. 2. i 3. ovog ~lana o odlaganju izvr{enja upravnog akta protiv kojeg je podnesena tu`ba mo`e odlu`iti i nadle`ni sud kome je tu`ba podnesena, ako to pisano zatra`i tu`ilac. Ovaj zahtjev tu`ilac mo`e postaviti samo ako prethodno nije tra`io odlaganje izvr{enja rje{enja kod organa iz stava 2. ovog ~lana.

IV - POSTUPAK

^lan 18.

Upravni spor pokre}e se tu`bom.

Tu`ba se podnosi u roku od 30 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci koja podnosi tu`bu.

Rok iz stava 2. ovog ~lana va`i i za nadle`nog pravobranioca i ombudsmena kada su ovla{teni za podno{enje tu`be ako im je upravni akt dostavljen, a ako im akt nije dostavljen tu`bu mogu podnijeti u roku od 60 dana od dana dostavljanja upravnog akta stranci u ~iju je korist upravni akt donesen.

^lan 19.

Tu`ba se predaje nadle`nom sudu neposredno ili mu se {alje po{tom preporu`eno.

Tu`ba se mo`e izjaviti i na zapisnik kod nadle`nog suda ili ma kog drugog suda. Dan predaje tu`be po{ti preporu`eno, odnosno dan izjavljivanja tu`be na zapisnik smatra se danom predaje nadle`nom sudu.

Ako tu`ba nije predata nadle`nom sudu nego drugom organu, a stigne nadle`nom sudu poslije isteka roka za podno{enje tu`be, smatrat }e se da je na vrijeme podnesena ako se njeno podno{enje tom organu mo`e pripisati neznanju ili o~iglednoj oma{ci podnosioca tu`be.

Za lica koja se nalaze u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine na obaveznoj vojnoj slu`bi, dan predaje tu`be vojnoj jedinici, odnosno vojnoj ustanovi ili {tabu smatra se danom predaje nadle`nom sudu.

Odredba stava 4. ovog ~lana odnosi se i na ostala lica u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine na slu`bi u vojnim jedinicama, odnosno vojnim ustanovama ili {tabovima u mjestima u kojima ne postoji redovna po{ta.

Za lica li{ena slobode dan predaje tu`be upravi ustanove u kojoj se ta lica nalaze smatra se danom predaje nadle`nom sudu.

^lan 20.

Ako u upravnom postupku drugostepeni organ nije u roku od 30 dana ili u posebnim propisom odre|enom kra }em roku donio rje{enje po `albi stranke protiv prvostepenog rje{enja, a ne donese ga ni po zahtjevu upravne inspekcije kojoj se stranka obratila u skladu sa ~lanom 10. ovog Zakona, stranka mo`e pokrenuti upravni spor kao da joj je `alba odbijena.

Na na~in propisan u stavu 1. ovog ~lana mo`e postupiti stranka i kad po njenom zahtjevu u upravnom postupku nije donio rje{enje prvostepeni organ protiv ~ijeg akta zakonom nije dozvoljena `alba.

Ako u upravnom postupku prvostepeni organ protiv ~ijeg akta je dozvoljena `alba nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom odre|enom kra }em roku donio rje{enje po zahtjevu, stranka ima pravo obratiti se svojim zahtjevom drugostepenom organu. Protiv rje{enja drugostepenog organa stranka mo`e pokrenuti upravni spor, a mo`e ga, pod uvjetima iz stava 1. ovog ~lana, pokrenuti i ako drugostepeni organ ne donese rje{enje u propisanom roku.

^lan 21.

U tu`bi se mora navesti: ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedi{te tu`ioca i tu`enog, broj i datum upravnog akta protiv kog je tu`ba podnesena, zakonski razlog za pobijanje upravnog akta, kao i u kom pravcu i obimu se predla`e poni{tavanje upravnog akta i potpis podnosioca. Uz tu`bu se mora podnijeti upravni akt u originalu ili prijepisu odnosno fotokopiji.

Ako se tu`bom tra`i povrat stvari ili naknada {tete mora se prilo`iti i odre|en zahtjev u pogledu stvari ili visine pretrpljene {tete.

Uz tu`bu se podnosi i po jedan prijepis tu`be i priloga za tu`eni organ i za svako zainteresirano lice, ako takvih lica ima.

^lan 22.

U tu`bi se ne mogu iznositi nove ~injenice i predlagati novi dokazi, osim ako nesumnjivo ukazuju da je ~injeni~no stanje o~igledno druga~ije od onog koje je utvr|eno u upravnom postupku i pod uvjetom da tu`ilac pru`i dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti, odnosno predlo`iti do zavr{etka upravnog postupka.

Svaka stranka du`na je dokazati ~injenice na koje se poziva. Ako stranka ne predo~i dokaze za svoje navode ili se na osnovu izvedenih dokaza ne mo`e sa sigurno{ }u utvrditi neka odlu~na ~injenica, o njenom postojanju sud }e zaklju~iti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

^lan 23.

Tu`ilac mo`e odustati od tu`be sve do dono{enja sudske odluke o ~emu sudu podnosi pisani podnesak ili daje izjavu na zapisnik kod suda u kom slu~aju nadle`ni sud rje{enjem obustavlja postupak.

^lan 24.

Ako je tu`ba nepotpuna ili nerazumljiva sud }e, prema potrebi, pozvati tu`ioca i preko drugog suda da u ostavljenom roku ukloni nedostatke tu`be. Pri tome }e ga pou~iti {ta i kako treba da u~ini i ukazati mu na posljedice koje }e nastati ako ne postupi po tra`enju suda.

Ako tu`ilac u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke tu`be, a oni su takvi da spre~avaju rad suda, sud }e rje{enjem odbaciti tu`bu kao neurednu.

^lan 25.

Nadle`ni sud rje{enjem }e odbaciti tu`bu ako utvrdi:

- 1) da je tu`ba neblagovremena (~lan 18.), prijevremena (~lan 10.) ili podnesena od neovla{tenog lica (~lan 2.);
- 2) da je akt koji se tu`bom osporava nije upravni akt (~lan 8.);
- 3) da je o~igledno da se upravnim aktom koji se tu`bom osporava ne dira u pravo tu`ioca ili u njegov neposredni li~ni interes zasnovan na zakonu (~lan 14.);
- 4) da se protiv upravnog akta koji se tu`bom osporava mogla izjaviti `alba, ali da `alba nije izjavljena (~lan 9.);
- 5) da je rije~ o stvari o kojoj se, prema odredbama ovog Zakona, ne mo`e voditi upravni spor (~lan 11.);

6) da ve} postoji pravomo}na sudska odluka donesena u upravnom sporu o istoj stvari.

Zbog razloga iz stava 1. ovog ~lana nadle`ni sud odbacit }e tu`bu u svakom stadiju postupka.

^lan 26.

Ako nadle`ni organ za vrijeme sudskog postupka donese drugi upravni akt kojim se mijenja ili stavlja van snage upravni akt protiv kog je upravni spor pokrenut te ako u slu~aju iz ~lana 20. ovog Zakona naknadno donese upravni akt, taj organ je du`an, pored tu`oca, istovremeno pisano obavijestiti i sud pred kojim je spor pokrenut, s tim da sudu dostavi i novi upravni akt. Sud }e u tom slu~aju pozvati tu`oca da u roku od 15 dana pisano izjavi da li je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ostaje pri tu`bi i u kom obimu, odnosno da li tu`bu pro{iruje i na novi upravni akt.

Ako tu`ilac izjavi da je naknadno donesenim upravnim aktom zadovoljan ili ako ne da izjavu u roku iz stava 1. ovog ~lana, nadle`ni sud donijet }e rje{enje o obustavljanju postupka.

Ako tu`ilac izjavi da novim upravnim aktom nije zadovoljan, sud }e nastaviti postupak.

^lan 27.

Ako tu`bu ne odbaci po ~lanu 24. stav 2. ili po ~lanu 25. ovog Zakona, sud }e po jedan prijepis tu`be sa prilozima dostaviti na odgovor organu ~iji se upravni akt osporava (u daljem tekstu: tu`ena strana) i zainteresiranim licima, ako takvih lica ima.

Odgovor na tu`bu daje se u roku koji sud odredi u svakom pojedinom slu~aju. Ovaj rok ne mo`e biti du`i od 20 dana.

U roku iz stava 2. ovog ~lana tu`ena strana du`na je da po{alje sudu sve spise koji se odnose na predmet. Ako tu`ena strana u tom roku ne po{alje spise predmeta ili ako izjavi da ih ne mo`e poslati, sud mo`e rije{iti stvar i bez spisa ako se tu`bom pobija osporeni akt samo iz razloga pogre{ne primjene materijalnog prava.

Ako se osporeni akt pobija iz drugih razloga, sud ne mo`e stvar rije{iti bez spisa, pa propu{tanjem dostave spisa sudu odgovorno lice tu`enog organa ~ini te{ku povredu slu`bene du`nosti.

Pisani prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornog lica za te{ku povredu slu`bene du`nosti iz stava 4. ovog ~lana podnosi sud, po slu`benoj du`nosti ili na zahtjev stranke, prvostepenom disciplinskom organu koji je po prijedlogu du`an donijeti rje{enje o pokretanju disciplinskog postupka protiv odgovornog lica.

O podnesenom prijedlogu za te{ku povredu slu`bene du`nosti protiv odgovornog lica u nadle`nom organu, sud }e pisano obavijestiti Vladu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije), odnosno vladu kantona a u gradu i op}ini gradsko odnosno op}insko vije}e, zavisno ~iji je organ u pitanju, kako bi ti organi u okviru svojih ovla{tenja preduzeli odgovaraju}e mjere da nadle`ni organ dosljedno postupi po tra`enju suda.

^lan 28.

O upravnim sporovima sud rje{ava nejavno, po sudiji pojedincu ili na sjednici.

Ako stranka u sporu zatra`i da prisustvuje nejavnom rje{avanju ili da se u predmetu odr`i javna rasprava, sud je du`an obavijestiti stranke i zainteresirana lica, ako ih ima, o datumu nejavnog rje{avanja i njihovom pravu da tom rje{avanju prisustvuju, odnosno odr`ati usmenu raspravu javno (u daljnjem tekstu: rasprava).

Stranke u sporu mogu zatra`iti da prisutvuju nejavnom rje{avanju ili da se u predmetu odr`i javna rasprava samo u tu`bi ili odgovoru na tu`bu.

Kad je u predmetu odlu~ivano nejavno, na sjednici ili po sudiji pojedincu, sud mo`e, ako su za to ispunjeni uvjeti, poni{titi osporeni upravni akt i prvostepeni upravni akt ako je i on sadr`avao iste nedostatke i predmet vratiti tu`enom ili prvostepenom organu na ponovno rje{avanje kada ocijeni da }e on br`e i efikasnije provesti postupak i odlu~iti o upravnoj stvari.

^lan 29.

U slu~aju iz stava 2. ~lana 28. ovog Zakona sudija pojedinac, odnosno predsjednik vije}a odredit }e dan rasprave ili nejavnog rje{avanja i na raspravu odnosno nejavno rje{avanje pozvati stranke i zainteresirana lica, ako ima takvih lica.

U pozivu za raspravu sud }e obavijestiti stranke da su na raspravi du`ne predlo`iti sve dokaze o ~injenicama na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i navode.

^lan 30.

Raspravom rukovodi sudija pojedinac odnosno predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti kao i izreka odluke. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća odnosno sudija pojedinac i zapisničar.

Član 31.

Izostanak stranke sa rasprave ne zadržava rad suda. Zbog izostanka stranaka sa rasprave ne može se uzeti da su stranke odustale od svojih zahtjeva, već se se njihovi podnesci pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tužilac ni tužena strana, sud je raspraviti spor i bez prisustva stranaka.

Član 32.

Na raspravi koja se održava pred vijećem prvo dobija riječ član sudskog vijeća koji je izvjestilac.

Izvjestilac izlazi stanje i sudu spora, ne daju i svoje mišljenje. Poslije toga daje se riječ tužiocu da obrazloži tužbu, pa zastupniku tužene strane i zainteresiranim licima da obrazlože svoja gledišta.

Član 33.

Sud rješava spor, po pravilu, na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku.

Kada sud na raspravi utvrdi drugačije činjenično stanje u odnosu na činjenično stanje utvrđeno u upravnom postupku i otkloni povrede pravila upravnog postupka, poništava i osporeni upravni akt i prvostepeni upravni akt ako je i on sadržavao iste nedostatke, te sam rješava upravnu stvar.

U slučaju iz stava 2. ovog člana sud utvrđuje činjenično stanje, po pravilu, na raspravi ili preko jednog člana sudskog vijeća ili preko drugog suda. Na raspravu se poziva i stranka. Ako sud činjenično stanje utvrđuje preko drugog suda, taj sud je obavezan postupiti po zahtjevu zamolbenog suda i obavijestiti stranke da mogu prisustvovati ročištu za izvođenje dokaza.

Član 34.

Zakonitost osporenog upravnog akta sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe i pri tom je vezan razlozima tužbe.

Ako sud po zahtjevu iz tužbe utvrdi da je osporeni upravni akt ništavan, poništava ga, a ako su razlozi ništavnosti sadržani i u prvostepenom upravnom aktu, poništava i taj akt.

Član 35.

Kada odlučuje u vijeću sud donosi presudu odnosno rješenjem glasova sudskog vijeća.

O vijećanju i glasanju vodi se poseban zapisnik koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.

Vijećanje i glasanje vrši se bez prisustva stranaka.

Član 36.

Sud rješava spor presudom.

Presudom se tužba uvažava ili odbija kao neosnovana.

Ako se tužba uvažava presudom se upravni akt poništava i rješava upravna stvar u slučajevima iz člana 33. st. 1. i 2. ovog Zakona i drugim slučajevima predviđenim ovim Zakonom. Takva presuda u svemu zamjenjuje poništavanje upravnog akta.

Kad je tužba podnesena na osnovu člana 20. ovog Zakona, a sud nađe da je opravdana, presudom je uvažiti tužbu i odrediti u kojem smislu je nadležni organ donijeti rješenje.

Ako nadležni organ ne postupi po presudi iz stava 4. ovog člana, odgovorno lice u tom organu ini teku povredu službene dužnosti protiv koje je nadležni sud dužan pokrenuti disciplinski postupak u smislu člana 27. st. 5. i 6. ovog Zakona.

Presudom kojom se osporeni upravni akt poništava i rješava upravna stvar ili samo poništava, sud je odlučiti o zahtjevu tužioca za povrat stvari, odnosno za naknadu štete, ako podaci postupka pružaju za to pouzdan osnov. U protivnom, sud je uputiti tužioca da svoj zahtjev ostvaruje u parnici.

U slu~ajevima u kojima se ne odlu~uje presudom sud donosi rje{enje.

^lan 37.

Ako je odr`ana rasprava, sud }e donijeti odluku i izraditi pisani otpravak najkasnije u roku od 30 dana od dana zaklju~enja rasprave.

Nakon zaklju~enja rasprave sud }e prisutne stranke obavijestiti o datumu kada su du`ne preuzeti odluku. Ako jedna od stranaka nije prisustvovala raspravi, sud }e je pisano obavijestiti o datumu za preuzimanje odluke.

Stranke, odnosno njihovi zastupnici ili punomo}nici du`ni su sami preuzeti odluku u zgradi suda, te im sud ne }e dostavljati odluku po drugim zakonskim pravilima o dostavi pismena.

^lan 38.

Odluke suda donesene nejavno, na sjednici ili po sudiji pojedincu i druga pismena sud }e dostaviti strankama neposredno u sudu, putem po{te ili na drugi na~in odre|en zakonom.

^lan 39.

Presuda odnosno rje{enje sadr`i: ozna~enje suda, broj i datum, uvod koji obuhvata ime i prezime predsjednika vije}a, ~lanova vije}a odnosno sudije pojedinca i zapisni~ara, ozna~enje stranaka i njihovih zastupnika, kratko ozna~enje predmeta spora i dan kad je presuda odnosno rje{enje doneseno, izreku i obrazlo`enje. Izreka mora biti odvojen od obrazlo`enja. U presudi se moraju cijeniti svi navodi tu`be.

Originalnu presudu odnosno rje{enje potpisuju predsjednik vije}a i zapisni~ar odnosno sudija pojedinac, ako je donio odluku bez prisustva stranaka ili nejavno.

Presuda odnosno rje{enje izdaje se strankama u ovjerenom prijepisu.

V - PRAVNI LIJEKOVI

1. @alba

^lan 40.

Protiv odluke donesene u upravnom sporu `alba se ne mo`e izjaviti.

2. Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke

^lan 41.

Protiv pravomo}ne odluke kantonalnog suda donesene u upravnom sporu stranka mo`e podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke (u daljem tekstu: zahtjev za vanredno preispitivanje) Vrhovnom sudu Federacije ili kantonalnom sudu.

Vrhovnom sudu Federacije stranka mo`e podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede federalnog zakona ili drugog federalnog propisa ili zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rje{enje stvari putem kantonalnog suda.

Kantonalnom sudu stranka mo`e podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede kantonalnog zakona ili drugih kantonalnih propisa ili zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rje{enje stvari.

Zahtjev za vanredno preispitivanje ne mo`e se podnijeti zbog povrede pravila postupka koja se odnosi na pogre{no ili nepotpuno utvr|eno ~injeni~no stanje.

^lan 42.

Zahtjev za vanredno preispitivanje predaje se na na~in odre|en u ~lanu 19. ovog Zakona kantonalnom sudu protiv ~ije odluke se podnosi zahtjev.

Zahtjev iz stava 1. ovog ~lana mo`e se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja stranci sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev.

O zahtjevu za vanredno preispitivanje odlu~uje nadle`ni sud u vije}u od trojice sudija.

Kada o zahtjevu za vanredno preispitivanje iz stava 3. ~lana 41. ovog Zakona odlu~uje kantonalni sud, taj sud odlu~uje u vije}u sastavljenom od trojice sudija koji nisu u~estvovali u dono{enju odluke.

3. Postupak po zahtjevu za vanredno preispitivanje

^lan 43.

Zahtjev iz ~lana 41. ovog Zakona sadr`i ozna~enje sudske odluke ~ije se preispitivanje predla`e, kao i razloge i obim u kome se predla`e preispitivanje te odluke.

Ako je zahtjev iz stava 1. ovog ~lana nepotpun ili nerazumljiv, nadle`ni sud }e postupiti shodno odredbama ~lana 24. ovog Zakona.

^lan 44.

Nedozvoljen ili neblagovremen zahtjev iz ~lana 41. ovog Zakona ili zahtjev koji je podnijelo neovla{teno lice, nadle`ni sud odbacit }e rje{enjem.

Ako nadle`ni sud ne odbaci zahtjev iz stava 1. ovog ~lana, dostavit }e ga protivnoj stranci koja mo`e, u roku koji odredi taj sud, podnijeti odgovor na zahtjev.

Kantonalnom sudu protiv ~ije je odluke podnesen zahtjev tu`eni organ je du`an, na njegov zahtjev, najkasnije u roku od osam dana dostaviti sve spise predmeta koje je kantonalni sud du`an proslijediti Vrhovnom sudu Federacije u roku od tri dana po prijemu predmeta, ako je zahtjev podnesen tom sudu.

^lan 45.

Nadle`ni sud rje{ava o zahtjevu iz ~lana 41. ovog Zakona, po pravilu, u nejavnoj sjednici, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva i povreda propisa iz ~lana 41. ovog Zakona navedenih u zahtjevu.

^lan 46.

Nadle`ni sud presudom odbija ili uva`ava zahtjev iz ~lana 41. ovog Zakona.

Presudom kojom zahtjev iz stava 1. ovog ~lana uva`ava, nadle`ni sud mo`e ukinuti ili preina~iti sudsku odluku protiv koje je podnesen zahtjev.

Ako Vrhovni sud Federacije ukine sudsku odluku predmet vra}a kantonalnom sudu ~ija je odluka ukinuta, a ako kantonalni sud ukine sudsku odluku predmet vra}a vije}u iz stava 3. ~lana 42. ovog Zakona, odnosno sudiji pojedincu ~ija je odluka ukinuta. Taj sud, odnosno vije}e ili sudija pojedinac du`ni su da izvedu sve procesne radnje, da rasprave pitanja na koja im je ukazao nadle`ni sud i da donesu odgovaraju}u odluku.

4. Ponavljanje postupka

^lan 47.

Postupak okon~an presudom ili rje{enjem nadle`nog suda ponovit }e se na zahtjev stranke:

- 1) ako stranka sazna za nove ~injenice ili na}e ili stekne mogu}nost da upotrijebi nove dokaze na osnovu kojih bi spor bio povoljnije rje{en za nju da su te ~injenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni na raspravi u ranijem sudskom postupku;
- 2) ako je do odluke suda do{lo usljed krivi~nog djela sudije ili zaposlenika u sudu, ili je odluka isposlovana prevarnom radnjom zastupnika ili punomo}nika stranke, njegovog protivnika ili protivnikovog zastupnika ili punomo}nika, a takva radnja predstavlja krivi~no djelo;
- 3) ako je odluka zasnovana na presudi donesenoj u krivi~noj ili gra|anskoj stvari, a ta presuda je kasnije ukinuta drugom pravomo}nom sudskom odlukom;
- 4) ako je isprava na kojoj se zasniva sudska odluka la`na ili la`no preina~ena, ili ako je svjedok, vje{tak ili stranka prilikom saslu{anja pred sudom dao la`an iskaz, a odluka suda se zasniva na tom iskazu;

5) ako stranka na|e ili stekne mogu }nost da upotrijebi raniju sudsku odluku donesenu u istom upravnom sporu;

6) ako stranci odnosno zainteresiranom licu nije bila data mogu }nost da u~estvuje u upravnom sporu.

Zbog okolnosti iz ta~. 1) i 5). stav 1. ovog ~lana ponavljanje }e se dozvoliti samo ako stranka, bez svoje krivice, nije bila u stanju da te okolnosti iznese u ranijem postupku.

^lan 48.

Ponavljjanje postupka mo`e se tra`iti najkasnije u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznala za razlog ponavljanja. Ako je stranka saznala za razlog ponavljanja prije nego {to je postupak kod suda okon~an, ali taj razlog nije mogla upotrijebiti u toku postupka, ponavljanje se mo`e tra`iti u roku od 30 dana od dana dostavljanja sudske odluke.

Po isteku pet godina od pravomo }nosti sudske odluke ponavljanje se ne mo`e tra`iti. Izuzetno, i poslije roka od pet godina ponavljanje postupka mo`e se tra`iti zbog zakonskih osnova navedenih u ~lanu 47. stav 1. ta~. 2), 3) i 4) ovog Zakona.

^lan 49.

Ponavljjanje postupka pokre }e se tu`bom.

O tu`bi za ponavljanje postupka rje{ava sud koji je donio odluku na koju se odnosi razlog za ponavljanje postupka i to sudija pojedinac koji nije u~estvovao u dono{enju te odluke.

^lan 50.

Tu`ba za ponavljanje postupka podnosi se sudu koji je nadle`an za rje{avanje (~lan 49. stav 2.).

U tu`bi se mora naro~ito navesti:

- 1) presuda ili rje{enje doneseno u postupku ~ije se ponavljanje tra`i;
- 2) zakonski osnov ponavljanja (~lan 47.) i dokazi, odnosno okolnosti koje ~ine vjerovatnim postojanje tog osnova;
- 3) okolnosti iz kojih proizilazi da je tu`ba podnesena u zakonskom roku i ~ime se to dokazuje;
- 4) u kom pravcu i u kom obimu se predla`e izmjena presude, odnosno rje{enja donesenog u postupku ~ije se ponavljanje tra`i.

^lan 51.

O tu`bi za ponavljanje postupka sudija pojedinac odlu~uje bez odr`avanja rasprave.

Sud }e odbaciti tu`bu rje{enjem ako utvrdi da je tu`bu podnijelo neovla{teno lice ili da tu`ba nije blagovremena ili da stranka nije u~inila bar vjerovatnim postojanje zakonskog osnova za ponavljanje.

Ako sud ne odbaci tu`bu po stavu 2. ovog ~lana dostavit }e je protivnoj stranci i zainteresiranim licima i pozvati ih da u roku od 15 dana odgovore na tu`bu.

^lan 52.

Po isteku roka za odgovor na tu`bu (~lan 51. stav 3.) sud presudom rje{ava o tu`bi za ponavljanje postupka.

Ako se ponavljanje postupka dozvoli, stavit }e se van snage ranija sudska odluka u cjelini ili djelimi~no.

Ranije procesne radnje na koje ne uti~u razlozi ponavljanja postupka ne }e se ponavljati.

Presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava rije{it }e se i o glavnoj stvari.

^lan 53.

Protiv odluke suda donesene po tu`bi za ponavljanje postupka mogu se podnijeti pravni lijekovi koji su ovim Zakonom dozvoljeni u glavnoj stvari.

^lan 54.

U postupku za ponavljanje postupka shodno je se primjenjivati odredbe ovog Zakona o postupku po tu`bi i pravnim lijekovima ukoliko u ~l. od 47. do 53. ovog Zakona nije druga~ije odre|eno.

5. Ostale odredbe postupka

^lan 55.

Ukoliko ovaj Zakon ne sadr`i odredbe o postupku u upravnim sporovima shodno je se primjenjivati odgovaraju je odredbe zakona kojim je ure|en parni~ni postupak.

^lan 56.

Pravne lijekove iz ~l. 41. i 47. ovog Zakona mo`e podnositi i ombudsmen kada u obavljanju poslova iz svoje nadle`nosti na|e da je sudskom odlukom povrije|eno ljudsko dostojanstvo odnosno prava i slobode utvr|ene Ustavom Federacije i instrumentima Aneksa tog Ustava.

VI - OBAVEZNOST PRESUDA

^lan 57.

Kad sud poni{ti osporeni upravni akt ili osporeni i prvostepeni akt, predmet se vra}a u stanje u kome se nalazio prije nego {to je poni{teni akt donesen. Ako prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba umjesto poni{tenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadle`ni organ du`an je da ga donese bez odlaganja a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude. Nadle`ni organ je pri tome vezan pravnim shvatanjem suda i primjedbama suda u pogledu postupka.

^lan 58.

Ako nadle`ni organ poslije poni{tenja osporenog upravnog akta donese upravni akt protivno pravnom shvatanju suda, ili protivno primjedbama suda u pogledu postupka, pa tu`ilac podnese novu tu`bu, sud je du`an u ovim slu~ajevima poni{titi osporeni upravni akt i sam rije{iti stvar presudom, ako je u toj stvari potpuno i pravilno utvr|eno ~injeni~no stanje. Takva presuda u svemu zamjenjuje upravni akt nadle`nog organa.

^lan 59.

Ako nadle`ni organ poslije poni{tenja upravnog akta ne donese novi upravni akt u propisanom roku ili ga donese protivno primjedbama suda u pogledu ~injeni~nog stanja, pa zbog toga sud ne mo`e donijeti presudu koja u svemu zamjenjuje upravni akt nadle`nog organa, odgovorno lice u tom organu ~ini te{ku povredu slu`bene du`nosti protiv koje je nadle`ni sud du`an pokrenuti disciplinski postupak na na~in propisan odredbama st. 5. i 6. ~lana 27. ovog Zakona.

VII - POSTUPAK ZA[TITE SLOBODA I PRAVA POJEDINACA ZAJAM^ENIH USTAVOM FEDERACIJE

^lan 60.

Pojedinac ~ija su prava ili osnovne slobode zajam~ene Ustavom Federacije i instrumentima Aneksa tog Ustava povrije|ene kona~nim pojedina~nim aktom nadle`nog organa, ima pravo zahtijevati za{titu tih prava i sloboda kod nadle`nog suda u skladu sa ovim Zakonom, ako nije osigurana druga sudska za{tita.

^lan 61.

O zahtjevima iz ~lana 60. ovog Zakona za za{titu sloboda i prava pojedinaca zajam~enih Ustavom Federacije rje{ava kantonalni sud.

Podno{enje zahtjeva za za{titu sloboda i prava zajam~enih Ustavom Federacije kao i rje{avanje tog zahtjeva od suda iz stava 1. ovog ~lana, vr{i se u skladu sa slobodnom primjenom odredaba ovog Zakona koje se odnose na upravni spor.

O zahtjevima iz stava 1. ovog ~lana sud odlu~uje rje{enjem.

^lan 62.

Za{tita sloboda i prava pojedinaca zajam~enih Ustavom Federacije osigurava se i u slu~aju ako su te slobode ili prava povrije|eni radnjom slu`benog lica u organu uprave odnosno odgovornog lica u privrednom ili drugom dru{tvu, ustanovi ili drugom pravnom licu, kojem se, suprotno zakonu, neposredno spre~ava ili ograni~ava odre|enom pojedincu takva sloboda ili pravo.

Za{tita sloboda i prava zajam~enih Ustavom Federacije koje su povrije|ene radnjom iz stava 1. ovog ~lana osigurava se u

postupku predviđenom odredbama ~1. od 63. do 71. ovog Zakona, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

^lan 63.

Pojedinac ~ije je pravo i sloboda povrijeđeno radnjom iz ~lana 62. ovog Zakona podnosi zahtjev nadležnom kantonalnom sudu.

U zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje navodi se: radnja, mjesto i vrijeme kada je učinjena, organ odnosno pravno lice kod kojeg je ta radnja učinjena, podaci o službenom licu odnosno odgovornom licu koje je to učinilo, dokazi o tome, kao i zahtjev da se otkloni zapreka ili ograničenje slobode ili prava koje se osporava nezakonitom radnjom.

^lan 64.

Zahtjev zbog nezakonite radnje može se podnijeti sve dok radnja traje.

Ako lice prema kojem je preduzeta nezakonita radnja nije u mogućnosti da samo podnese zahtjev za zaštitu zbog nezakonite radnje, zahtjev može podnijeti i supružnik, dijete, roditelj ili drugi bliski srodnik.

^lan 65.

Ombudsmen može da pokrene postupak iz ~1. 60. i 63. ovog Zakona pod uvjetima iz ~lana 56. ovog Zakona.

^lan 66.

Po zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje odlučuje kantonalni sud.

Sud iz stava 1. ovog ~lana odlučuje u sastavu predviđenim ~lanom 6. ovog Zakona.

^lan 67.

Sud postupuje po zahtjevu hitno i na način kojim se, ~uvaju i osnovna načela postupka, sudska odluka ima donijeti što prije a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

^lan 68.

Sud je bez odlaganja zahtjev dostaviti na odgovor organu odnosno pravnom licu, zavisno od toga ko je izvršio radnju iz ~lana 62. ovog Zakona. Odgovor na zahtjev dostavlja se u roku koji odredi sud.

Sud može, prema okolnostima slučaja, po zahtjevu donijeti odluku odmah i bez prethodnog dostavljanja zahtjeva na odgovor, ako podaci u zahtjevu pružaju za to pouzdan osnov.

^lan 69.

Kad sud nađe da je zahtjev osnovan donijet će rješenje kojim će zabraniti daljnje vršenje nezakonite radnje. U protivnom, odbit će zahtjev rješenjem.

Sud je u rješenju iz stava 1. ovog ~lana odrediti mjere koje treba preduzeti, da bi se uspostavilo zakonito stanje, ostavljajući rok za izvršenje, kao i odrediti zakonske sankcije za slučaj neizvršenja rješenja.

Rješenje suda izvršava organ odnosno pravno lice iz ~lana 62. stav 1. ovog Zakona ~ije je službeno lice odnosno odgovorno lice učinilo nezakonitu radnju.

^lan 70.

Protiv rješenja iz stava 1. ~lana 69. ovog Zakona ne može se izjaviti žalba, ali se može podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu Federacije u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja stranci.

^lan 71.

Radi osiguranja izvršenja rješenja sud koji je donio rješenje odmah prema okolnostima konkretnog slučaja preduzeti će što je potrebno radi osiguranja izvršenja rješenja, a može o rješenju obavijestiti i Vladu Federacije odnosno vladu kantona, a u gradu i općini - gradsko odnosno općinsko vijeće, zavisno ~iji je organ u pitanju, koji su dužni preduzeti mjere potrebne za uspostavljanje zakonitog stanja na način utvrđen u rješenju suda.

^lan 72.

Ako rje{enje ne bude izvr{eno u ostavljenom roku, nadle`ni sud }e na zahtjev stranke izvr{iti rje{enje neposredno ili preko drugog suda ili organa.

Izvr{enje se, prema okolnostima slu~aja, provodi na tro{ak organa, privrednog dru{tva ili drugog pravnog lica, odnosno na tro{ak slu`benog ili odgovornog lica koje je izvr{ilo nezakonitu radnju.

Radi izvr{enja rje{enja nadle`ni sud mo`e podnijeti zahtjev nadle`nom organu odnosno pravnom licu za udaljenje od du`nosti slu`benog ili odgovornog lica, a po potrebi, mo`e protiv slu`benog odnosno odgovornog lica, ako ono u odre|enom roku ne izvr{i rje{enje, izre}i nov~anu kaznu u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM, kao i odrediti i druge pogodne mjere shodno pravilima izvr{nog sudskog postupka.

VIII - KAZNENE ODREDBE

^lan 73.

Nov~anom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit }e se za prekr{aj institucija koja ima javna ovla{tenja:

- 1) ako po zahtjevu stranke ne donese rje{enje u predvi|enom roku (~lan 17. stav 2.);
- 2) ako ne po{alje sudu sve spise koji se odnose na predmet (~lan 27. stav 3.);
- 3) ako ne donese odluku po presudi (~lan 36. stav 5.);
- 4) ako sudu ne dostavi sve spise predmeta na njegov zahtjev (~lan 44. stav 3.);
- 5) ako ne donese novi upravni akt u roku ili ga donese protivno pravnom shvatanju suda, odnosno primjedbama suda (~lan 57.);
- 6) ako ne donese poslije poni{tenja upravnog akta novi upravni akt u propisanom roku ili ga donese protivno primjedbama suda u pogledu ~injeno-nog stanja (~lan 59.).

Za prekr{aje iz stava 1. ovog ~lana kaznit }e se nov~anom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM i odgovorno lice u instituciji koje ima javna ovla{tenja.

Nov~anom kaznom iz stava 2. ovog ~lana kaznit }e se za prekr{aj iz stava 1. ovog ~lana i odgovorno lice u organu uprave, odnosno gradskoj ili op}inskoj slu`bi za upravu.

^lan 74.

Odgovornim licem u organu uprave odnosno gradskoj ili op}inskoj slu`bi za upravu, u smislu ~lana 73. stav 2. ovog Zakona, smatra se rukovodilac organa uprave i upravne ustanove, odnosno rukovodilac gradske ili op}inske slu`be za upravu i slu`benik u tim organima i slu`bama koji je zadu`en za neposredno obavljanje odre|enog posla, a nije obavio taj posao ili je izvr{io radnju protivno datoj obavezi.

IX - PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

^lan 75.

Postupak po tu`bama pred Vrhovnim sudom Federacije podnesenim do 31.12.2003. godine, koji nije zavr{en do stupanja na snagu ovog Zakona, nastavit }e se pred tim sudom prema odredbama ranije va`eg zakona.

Ako po stupanju na snagu ovog Zakona Vrhovni sud Federacije tu`bu uva`i i poni{ti osporeni upravni akt, daljnji postupak provest }e se prema ovom Zakonu pred nadle`nim kantonalnim sudom.

Postupak po tu`bama podnesenim Vrhovnom sudu Federacije nakon 31.12.2003. godine, koji nije zavr{en do stupanja na snagu ovog Zakona, nastavit }e se pred nadle`nim kantonalnim sudom prema odredbama ovog Zakona.

Predmeti iz stava 3. ovog ~lana ustupit }e se nadle`nom kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

^lan 76.

Postupak po redovnim i vanrednim pravnim sredstvima podnesenim do dana stupanja na snagu ovog Zakona koji nije zavr{en, nastavit }e se pred Vrhovnim sudom Federacije prema odredbama ranije va`eg zakona.

Ako po stupanju na snagu ovog Zakona bude ukinuta odluka suda, daljnji postupak provest }e se prema ovom Zakonu pred nadle`nim kantonalnim sudom.

^lan 77.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da va`i Zakon o upravnim sporovima ("Slu`bene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 8/00).

^lan 78.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Slu`benim novinama Federacije BiH", a po~et }e se primjenjivati istekom 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Predsjedavaju }i
Doma naroda Parlamenta Federacije BiH
Slavko Mati}, s. r.
